

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

עקב תשפ"ב

[255]

מהארכיון

לשבת בביה"ד או לצאת לאנות את הרבים.....ב

צניעות הבנות, הלבוש בימינו ונסיונות הדור.....ב

עבודת ה"אין" ובנין ה'אני' למי שיש לו תאוה למעשה סדום ג

שורש לחוסר ריכוז בסביבת בני אדם אחרים.....ד

מתי צריך להמנע מלעשות דברים שונים משאר בנ"א.....ד

רצון עצמי והתפילה על כך, רצונו ית"ש והביטול אליו.....ה

הרינו אוהב כל אחד מבני ישראל - שלא יהיה מהשפה ולחוץו

לשבת בביה"ד או לצאת לזכות את הרבים

שלום רבי!!

אני מצטער כי אני מאמריקה אז העברית שלי לא כל כך יפה. תודה מראש שקראת את השאלה הארוכה זו.

אני הגעתי לפרשת דרכים של חיים וצריך לבחור (לכל הפחות לחשוב) דרך בעבודת. השני דרכים הם: ללמוד בבית מדרש, לחיות חיים צנועים, להיות משגיח רוחני בבית מדרש שלי, או ישיבה, או ישיבה קטנה, או משהו... או ההפך: לעבוד ולעסוק בעבודת קירוב, לחיות בקמפוס קולג', או להיות רב הדוכן, או לחנך בבית ספר מודרני, או משהו. אני חושב בכל לבי שיש לי נטייה לצד האחרון. אני בעל תשובה ממשפחה מודרנית. אני ממש אוהב את הבריות. יש לי כח רב להתקשר למי שהוא סומך עלי, ויש לי אוזן לשמוע כל הצרות, וכו'. אני חושב שאני מיסוד תפארת, ואני חושב שהקב"ה נותן לי כחות יפים לעשות את התפקיד הזה.

אבל אם התשובה פשוטה, אז אני לא צריך לכתוב שאלה!!

אז השאלה היא: אני אוהב את הבית מדרש ואיני רוצה לעזוב הד' אמות שלו, אף לא רגע אחת! יש לי תשוקה לשבת ולעיין בכל הסוגיות בש"ס! גם לעיין בכל הסוגיות במהר"ל, ורמח"ל, ורמב"ם, וכל התורות של רבי נחמן, וכל התורות חב"ד, וכו' [פיזור נפש ממש!], ויש לי נטייה חזקה להיות בעל עצה ובעל מחשבה בעניינים האלו לענ"ד.

ועל כל זה, השאלה באמת: כל מה שאני לומד בספרי מוסר, מס"י, חובות הלבבות, וספרי מחשבה אחרים, כולם יש סיכום אחת: המדרגה העליונה להיות כולו דבק באמת לאמיתו להקב"ה, המדרגה הוא סוג של ענוה. צנוע. מסולק מן החומרי.

אז אם אני בוחר להלך בדרך קירוב, בדרך פרסום, האם זה בדיעבד??

ממש תודה רבה על זמנך וגם מצטער אם השאלה הזאת לא כותב כל כך בדרכי הכבוד,

בהערכה רבה,

תשובה:

אם היה ניתן לשלבם כגון חלק מן השבוע או תקופות, כן ראוי.

באם לאו, לעת עתה ראוי לקבוע עצמו כמה שנים בביהמ"ד, ובעוד כמה שנים לבדוק את הענין פעם נוספת, כי זיכוי הרבים נובע מזכות עצמית, וככל שיהא זך יותר, כן יזכה את זולתו.

צניעות הבנות, הלבוש בימינו ונסיונות הדור

לכבוד מורינו הרב שליט"א

א. המציאות כיום שמי שרוצה לחנך את בנותיו להתלבש כפי גדרי ההלכה והצניעות נתקל מול מציאות שבנותיו גדלות בחברה וסביבה שאינה ממש כך, והשאלה היאך ההנהגה הראויה בבחינת אוי לי מיוצרי אוי לי

מיצרי, ופעמים ע"י שעושים נגד רצון הבת, בטווח הארוך מקבלים תוצאה הפוכה, וכן זו בעיה להכניס לראש של ילד שכולם לא בסדר.

ולמעשה השאלה היא, מחד זאת התורה לא תהא מוחלפת, ומאידך כשם שמצוה לומר דבר הנשמע וכו'.

ב. גם אם נניח שלמעשה יש לנקוט באופן של להניח להם, מ"מ עדיין צריך בירור באיזה רוח לעשות זאת כדי שלא תיווצר תפיסה מעוותת של צניעות, ומאידך שלא ירגישו שהם לא בסדר.

ג. ועדיין מה נעשה בדבר שהוא איסור מוחלט ללא סרך של היתר, מי יתיר לי לקנות זאת לבתי?

בהודאה גדולה

תשובה :

שאלה קשה שאלת. מכיוון שהדור פרוץ בדבר ביותר גם אצל משפחות הנקראות בני תורה. ואף בבתים שנקראים "חשובים" כביכול ביותר.

יסוד הדברים : נצרך להשריש את רצון ה' ית"ש בצניעות. ולהסביר את פנימיות מהותה באופן שהבנות יקלטו את הריח הפנימי של הענין, ועי"ז יתחברו בנשמת מהות הצניעות. וזהו בפנימיות.

בחינוכיות, נצרך לברר את מדרגת כל בת ובת, אופיה, ונסיונותיה. ובזה לא ניתן להיכתב. אולם בכללות יש ללמדם שיתבוננו בכל דבר האם מותר או אסור ע"י רבנים יראי ה', ולפי הכללים שקבעו. ויתר על כן יש ללמדם שבכל דור יש נסיונות שפעמים רבות רוב בני הדור לא עומדים בו. ובדורנו אנו, ניסיון הצניעות בלבוש לנשים, ובהסתכלות לאנשים, רוב בני הדור אינם עומדים בו.

והבחירה בידם האם לילך עם הרוב לגיהנם, או עם המיעוט לגן עדן ולדבקות בה'.

וזה בחירה שלה, ככל הבחירות של חלקי חייה. אולם עבודת האב לברר לה מה הם צדדי הבחירה בבהירות, ומהו רצון ה' בטהרתו. וכל זאת מתוך נועם ושלוה.

בכל פעם שנותנים בידם כסף לקנות יש להסביר להם שיקנו מה שה' רוצה, אם כי לא בהכרח להיכנס לפרטי הפרטים.

על הבנות לחוש באב שרוצה באמת לעשות רצון ה' בנקיות, ושחפץ בטובתם ומרגיש את קושי נסיונם, ושמח בכל הצלחה ולו הקטנה שלהם. ומקביל לכך צריכים לחוש שהאב חפץ בטובתם הרוחנית **והגשמית** בכלל.

עבודת ה"אין" ובנין ה'אני' למי שיש לו תאוה למעשה סדום

הרב אמר שמי שיש לו תאוות למעשה סדום צריך בעיקר לעבוד על מדת ה"אין", ביטול ה"אני". האם זה ג"כ שייך למי שלא בנה עדיין את עולם ה"אני" שלו (דכבר אמר הרב במקום אחר שעבודת ה"אין" ו"ביטול האני" שייך רק למי שכבר בנה את ה"אני" שלו?

ישר כחך

תשובה :

לכתחילה בודאי ראוי לבנות אני, ואח"כ ביטול – אין.

אולם כאשר לוקה בהנ"ל, ייחד לו זמן מועט בכל יום לעבוד על האין, ובשאר זמן עבודתו יעבוד על בנין האני.

שורש לחוסר ריכוז בסביבת בני אדם אחרים

יש לי בעיה של ריכוז, אני יושב ולומד בבהמ"ד, ואף שאני מרוכז בהסוגיא שאני לומד, אבל על כל אדם אני רוצה להבחין בו אם יש בו יראת שמים או קדושה. ומטעם זה אני מעדיף לישב לבד בחדר שאין שם בנ"א, או עכ"פ בחדר שיש שם פחות בנ"א. איך אני יכול להיות יותר מרוכז ולא להסתכל על אחרים?

שמעתי את כל סדרת הריכוז ולא מצאתי את הבעיה שלי בתוך השיעורים, ועל כל פנים אני חושב שאין זה בעיה בריכוז, אלא יש כאן שורש אחרת. מה הרב מציע?
ישר כח להרב, ותודה רבה.

תשובה :

יכולות להיות לכך כמה סיבות. אולם כפי הנראה הסיבה במקרה זה מפני תפיסה רגשית חזקה, בלתי מאוזנת עם המוחין. שמעוררת אהבה וקשר עם בנ"א, ועי"ז האדם יוצא תדיר מתוך עצמותו לזולתו, ולכך רוצה להבחין את טבעם.

ככל שהרגש יאוזן עם השכל יהיה בס"ד אדם יותר פנימי, ופחות מתחבר לזולתו באופן בלתי מאוזן, ועי"ז יתרכז יותר בחלקו.

מתי צריך להמנע מלעשות דברים שונים משאר בנ"א

לכבוד הרב, שליט"א,
רציתי לשאול שאלה שקצת מטרידה אותי.

ישנו יסוד ידוע מבית מדרשו של מרן החזון איש והקהילות יעקב, להיות נורמאלי – לא לעשות דברים משונים. והמון זמן אני חוקר בשאלה על מה זה נאמר, וכי זה נאמר גם על אדם שדקדוקו בהלכה עושה לאנשים רושם כי הוא משונה?

אשמח מאוד לקבל הבנה בדברים אלו.

תשובה :

כן, וראוי להצניע אם אפשר. ואם אי אפשר, אם זה חשש איסור יעשהו ולא יחשוש למראה עין. ואם הוא מעשה חסידות, ע"ד כלל ראוי לפרוש.

אולם פעמים נצרך לאדם להרגיש שהוא נבדל מן הבריות וזהו גופא תוקפו ואזי עושה דברים שונים מבנ"א.

זאת ועוד. פעמים האדם כבר מנותק נפשית, ואינו חש כלל למה שסביבותיו, ואזי גם אינו צריך לחוש. כל זאת באופן שניתוק זה נכון ומאוזן בנפשו.

רצון עצמי והתפילה על כן, רצונו ית"ש והביטול אליו

שמעתי את הרב באחד משיעוריו שאמר שבנפש האלוהית של האדם אין רצון, ורק בנפש הבהמית יש רצון, ושיש מצב של פיתוח הרצון, ושיש מצב של ביטול הרצון.

שאלה ראשונה: איך נוכל לדעת מתי שיש רצון כן לפתח אותו ולהביאו לידי עשייה בפועל ומתי כדאי לבטל את הרצון?

שאלה שניה: והאם אדם שמרגיש שחסרה לו זוגיות או פרנסה צריך להתפלל על הרצון לבורא עולם שיעזור לו להגשימו? או שבכלל עצם הרצון הוא ויכוח עם המצב שהעכשווי שהכל לטובה (העשיר השמח בחלקו) ולכן צריך להיות מאושר?

תודה לרב,

תשובה:

בנפש האלוהית יש רצון בבחינת רצונו לעשות רצונך, ותו לא.

בנפש הבהמית יש גם רצון עצמי.

בכל רצון יש להתבונן לפי השגתו אם גם הקב"ה רוצה בכך, ואם נראה לו שכן, ראוי לנסות להוציאו לפועל את רובו ככולו. אולם מכיוון שלעולם יש תערובת של רצון שאינו טהור, לכך יבטל חלקו, בכדי לקנות קנין של ביטול רצון עצמי.

יתר על כן גם מה שרוצה להוציא לפועל, ירצה כן בתנאי שכך הקב"ה רוצה, ואם לאו יסכים לבטלו.

ולכך בכל חסרון יש להתפלל על כך שיושלם אם זהו רצונו. אולם יבקש שאם רצונו ית"ש שיושלם, ואם אין זה רצונו ית"ש שלא יושלם ויסכים לבטל רצונו.

יתר על כן בכל רצון יבטל מעט מתוך אמונה שהכל לטובה.

נמצא בכל רצון ג' חלקים.

א. ביטול תחתון מחמת הכרה שזהו רצון בלתי טהור של הנפש הבהמית.

ב. תפלה שימולא רצונו על תנאי שזהו רצונו ית"ש.

ג. ביטול עליון מכח אמונה שהכל לטובה.

הרינו אוהב כל אחד מבני ישראל - שלא יהיה מהשפה ולחוץ

שלום לכבוד הרב,

אנו נוהגים, קודם תפילת שחרית, לומר נוסח "הריני מקבל עלי מצות עשה של: ואהבת לרעך כמוך, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאודי, והריני מזמן את פי להתפלל לפני מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא". רציתי לשאול, כיצד אוכל לעורר את עצמי בנושא זה בתפילת שחרית, על אף השעה המוקדמת, כך שהדברים לא יהיו לחלוטין מן השפה ולחוץ? ופרט שהדברים מחייבים ביותר – 'כנפשי ומאודי' (!) ידוע לי שהרב חיבר סדרת שיעורים בנושא אהבת ישראל, אך היות ואני עובד בתחומים אחרים ב"ה, איני פנוי לעבודה משמעותית בתחום זה כרגע. האם ישנה דרך בה אוכל, ולו במשהו, לממש את הקבלה אותה אני מקבל מדי בוקר? תודה ותזכו למצוות.

תשובה:

ניתן לעשות מעשה קטן של הטבה מעומק הלב בכל בוקר קודם התפלה, אם אפשר במעשה ובממון. ומתוך הטבה זו לומר נוסח זה של הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך.

ש"ת בלבבי משכן אבנה. עקב תשפ"ב [255] מהארכיון

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקובץ שאלות ותשובות
לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:
info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי
והש"ת דרך הפקס,
יש לשלוח בקשה
למספר הפקס]
03-548-0529

לבירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה"
ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588
פקס 03-548-05294
ת.ד. 16452 ירושלים 9116302
info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א
מופיעים ב"קול השבוע"
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231